

Beroemd van dat ene logo

Het logo van de Waddenvereniging is het bekendste werk van Jan Loman (1918-2006). Maar de veelzijdig kunstenaar maakte meer, veel meer. Zo valt deze zomer te zien in Museum Opsterlân in Gorredijk en in de overtuin van het Lycklamahûs in Beetsterzwaag.

Wees wijs met de Waddenzee, zo luidde de leus van de Waddenvereniging die in 1965 werd opgericht. Jan Loman maakte het logo, dat nog steeds wordt gebruikt én actueel is.

Loman had een bijzondere band met de wadden en droeg die uit in zijn werk. Hij hield van de eilanden, vooral van Schiermonnikoog waar hij vaak kwam met zijn vrouw. Hij raapte stukken hout en andere voorwerpen op van het strand en combineerde die tot beelden. Het roest van schepen, ribbels in het zand, de kleuren van de natuur... ze zijn terug te vinden in zijn schilderijen, collages, foto's en grafiek.

In Museum Opsterlân zijn mooie selecties te zien van werk in de verschillende technieken die hij beheerste, waaronder schetsen in houtskool, collages met vlieseline en prenten die Aldrik Salverda uit Kiel-Windeweer voor hem drukte.

Loman is in 1918 in Bolsward geboren en groeide op in Gorredijk. Hij wilde graag kunstenaar worden, maar zijn vader zag daar geen brood in. Omdat hij goed was in wiskunde ging hij in Delft studeren, en hij kreeg werk als ingenieur/geodeet bij het Kadaster in Groningen. Hier sloot hij zich aan bij kunstenaarsvereniging De Ploeg en was medeoprichter van kunstenaarsvereniging NU, want in zijn vrije tijd was hij actief op vele fronten.

„Op een academie leer je hoe je een kwast moet vasthouden, maar een kunstenaar ben je. Dat zit in je.” Als autodidact deed hij er hooguit wat langer over om dingen te ontdekken,

Galeriehouder Fred Wagemans en Jan Loman in Beetsterzwaag bij de voorbereidingen van de expositie ter gelegenheid van Lomans 80ste verjaardag.

FOTO JOHN STOEL

Jan Loman maakte nieuwe versies van het waddenlogo, waaruit zijn zorgen over het gebied spreken. Ze kregen de titel 25 jaren later.

vond hij. In 1963 verhuisde hij van Haren naar Beetsterzwaag, waar hij tot zijn dood in 2006 bleef wonen.

De Stijl en de Haagse School waren belangrijke inspiratiebronnen voor Loman. Het waddenlogo is een van de vele voorbeelden van de geabstraheerde vormen die hij gebruikte in zijn landschappelijke prenten en collages. Als jongen maakte hij een reis naar Noorwegen, die diepe indruk op hem maakte, indrukken die hij verwerkte in zijn prenten en haiku's.

In de overtuin van het Lycklamahûs in Beetsterzwaag wandelen bezoekers door zijn leven. Op de wanden van priëlen is informatie te vinden over zijn carrière, zijn kunstenaar- en schrijverschap, zijn vriendschappen met andere kunstenaars en het werk dat zij maakten. Zo ontstaat een overzichtelijk beeld van de tijd en het milieu waarin Loman verkeerde.

Museum Opsterlân gaat vooral in op zijn werk, en laat naast schilderijen en grafiek ook foto's, collages en een aantal objecten zien. Bovendien kunnen bezoekers hier de documentaire bekijken die Omrop Fryslân maakte ter gelegenheid van zijn 80ste verjaardag. Eind april verscheen hier een nieuwe versie van, aangevuld met beelden uit de huidige expositie. In september zal in de Tropische Kas in Beetsterzwaag de animatie van Anne Fie Salverda over Loman worden vertoond.

GITTE BRUGMAN

Beetsterzwaag - overtuin Lycklamahûs, tegenover Hoofdstraat 80, ma t/m zo 8-20 u • historischbeetsterzwaag.nl
Gorredijk - Museum Opsterlân: Hoofdstraat 59, di t/m za 13-17 u, t/m 30 sept • museumopsterlan.nl

De buitenexpositie over Jan Loman in de overtuin in Beetsterzwaag.